

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 425/2023-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Jozefom Dobrovičom, advokátom, Záhradnícka 27, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I (pôvodne Okresný súd Bratislava V) v konaní vedenom pod sp. zn. B5-2T/43/2020 (pôvodne 2T/43/2020) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. B5-2T/43/2020 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Mestskému súdu Bratislava I **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B5-2T/43/2020 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **1 500 eur**, ktoré **j e** mu **p o v i n n ý** vyplatiť Mestský súd Bratislava I do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky **u k l a d á** zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume **684,94 eur** na účet jeho ustanoveného právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Mestský súd Bratislava I **j e p o v i n n ý** nahradiť trovy právneho zastúpenia **684,94 eur** na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. júna 2023, doplnenou podaniami doručенými ústavnému súdu 3. júla 2023 a 22. novembra 2023, domáha ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v rámci trestného konania vedeného proti jeho osobe, a to pred všeobecným súdom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia, v podobe konštatovania porušenia označeného základného práva, uloženia príkazu všeobecnému súdu konať v jeho veci bez zbytočných prieťahov a tiež priznania primeraného finančného zadostučinenia a náhrady trov právneho zastúpenia ustanovenému právnomu zástupcovi.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi bolo vedené pred okresným súdom (aktuálne mestský súd) trestné konanie pod sp. zn. 2T/43/2020, ktoré sa skončilo uznaním viny sťažovateľa zo spáchania trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi rozsudkom sp. zn. 2T/43/2020 z 15. októbra 2020, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere ôsmich rokov, pričom na základe odvolania podaného prokurátorom bol rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/90/2020 z 2. februára 2021 (ďalej len „odvolací rozsudok“) výrok o treste označeného prvostupňového rozsudku zrušený a sťažovateľovi bol uložený trest odňatia slobody vo výmere desiatich rokov.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že mu predmetný odvolací rozsudok krajského súdu nebol ani ku dňu podania ústavnej sťažnosti doručený. Prostredníctvom predloženia oznámenia mestského súdu sp. zn. 1SprV/373/2023 z 20. júna 2023, ktorým bola vybavená jeho sťažnosť na prieťahy v dotknutom konaní, objasňuje tiež, že uvedený odvolací rozsudok krajského súdu mu mestský súd plánuje doručiť z technických dôvodov súvisiacich s realizáciou novej súdnej mapy až po presťahovaní celej spisovej agendy pôvodného Okresného súdu Bratislava V na novovzniknutý mestský súd. Sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca v doplnení ústavnej sťažnosti dôvodí, že im odvolací rozsudok nebol doručený ani po tom, čo bol ukončený technický presun spisových materiálov pôvodných všeobecných súdov na novovytvorený mestský súd. Sťažovateľ upozorňuje, že označený stav mu znemožňuje uplatnenie ochrany jeho práv prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku, dovolania. Takúto situáciu kvantifikovateľnú rozsahom tridsiatich troch mesiacov považuje za porušenie svojho označeného práva.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

4. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 425/2023-15 z 20. septembra 2023 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v celom rozsahu a zároveň vyhovel jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

5. V súvislosti s vecným prerokovaním ústavnej sťažnosti 5. decembra 2023 ústavný súd vyzval predsedu mestského súdu na vyjadrenie sa k vecnej stránke ústavnej sťažnosti a k ďalším súvisiacim špecifikovaným okolnostiam.

6. Na výzvu ústavného súdu reagoval predseda mestského súdu podaním sp. zn. 1SprV/466/2023 zo 14. decembra 2023, ktoré obsahovalo podrobný chronologický prehľad jednotlivých úkonov vykonaných v trestnej veci sťažovateľa a tiež jeho kladné stanovisko k upusteniu od ústneho pojednávania v konaní pred ústavným súdom. K podstate ústavnej sťažnosti sťažovateľa, teda k otázke doručenia odvolacieho rozsudku krajského súdu sťažovateľovi, predseda mestského

súdu iba konštatoval, že zo spisového materiálu nie je zrejmé, či a kedy konajúci súd odvolací rozsudok krajského súdu sťažovateľovi doručoval.

7. Právny zástupca sťažovateľa k stanovisku mestského súdu sformuloval svoje vyjadrenie a 16. januára 2024 ho predložil ústavnému súdu. Zdôraznil v ňom, že predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľa nie je samotné vedené trestné konanie, ale len otázka doručenia odvolacieho rozsudku krajského súdu sťažovateľovi. Upozornil, že uvedené rozhodnutie nebolo zo strany mestského súdu sťažovateľovi dosiaľ doručené, čo z časového hľadiska predstavuje dobu takmer tridsiatich šiestich mesiacov. Takisto poukázal na skutočnosť, že mestský súd už v minulosti konštatoval nedoručenie odvolacieho rozsudku sťažovateľovi, a to v oznámení adresovanom sťažovateľovi, v ktorom mu prisľúbil jeho doručenie, čo sa však napriek tomu dosiaľ nestalo. Uvedený postup podľa jeho názoru odôvodňuje priznanie celej výšky finančného zadost'učinenia požadovaného sťažovateľom.

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, keďže na základe obsahu podaní a súvisiaceho spisového materiálu dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle ustálenej judikatúry (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04), ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

10. Treba povedať (ako na to správne upozornil aj právny zástupca sťažovateľa), že v dotknutej veci nie je predmetom posúdenia celé trestné konanie vedené pred mestským súdom (v minulosti okresným súdom), ale len otázka doručenia odvolacieho rozsudku krajského súdu mestským súdom sťažovateľovi. Vzhľadom na uvedenú okolnosť otázka právnej a faktickej zložitosti trestnej veci sťažovateľa ustupuje do úzadia, keďže na technický úkon doručenia rozhodnutia nemá prakticky žiaden vplyv. V súvislosti s otázkou predmetu konania však ústavný súd nemôže opomenúť skutočnosť, že konania v trestných veciach, akým je aj vec sťažovateľa, štandardná rozhodovacia činnost' ústavného súdu reflektujúca na judikatúru ESLP zaraďuje medzi privilegované konania, ktoré by mali byť vedené s osobitnou rýchlosťou (napr. II. ÚS 287/2019, II. ÚS 93/2022).

11. V konaní o ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd skúma aj to, či a akým spôsobom sa na priet'ahoch konania podieľala osoba, ktorá podala ústavnú sťažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Konštatuje, že nezistil žiadne negatívne okolnosti, ktoré by boli v súvislosti s otázkou pasivity pri doručovaní dotknutého rozhodnutia pričítateľné na vrub sťažovateľovi.

12. Ústavný súd po zhodnotení postupu mestského súdu (predtým okresného súdu) pri doručení odvolacieho rozsudku krajského súdu sťažovateľovi dospel k jednoznačnému záveru o neakceptovateľnej pasivite mestského súdu, ktorý predmetné rozhodnutie sťažovateľovi nielenže po jeho vydaní nedoručil (namiesto neho bol sťažovateľovi doručený iný, s jeho trestnou vecou nesúvisiaci rozsudok – pozri list mestského súdu sp. zn. 1SprV/373/2023 z 20. júna 2023), ale nebol schopný nápravu vykonať ani po upozornení a žiadosti sťažovateľa o doručenie odvolacieho rozsudku krajského súdu, keď namiesto okamžitého zjednania nápravy adresoval sťažovateľovi iba prísľub jeho doručenia, ktorý navyše nebol schopný splniť ani po začatí konania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa pred ústavným súdom. Svoju povinnosť vyplývajúcu z § 146 ods. 1 prvej vety vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov si teda mestský súd nesplnil. Ústavný súd iba v stručnosti poukazuje na judikatúru ESLP, ktorá zaradila medzi postupy orgánov verejnej moci, ktoré sa stali v otázke práva na prejednanie veci v primeranej lehote predmetom jeho kritiky a ktoré ESLP kvalifikoval ako prietahy pričítateľné na ich vrub, aj prietahy pri doručovaní súdneho rozhodnutia (pozri napr. rozsudok vo veci Bořánková proti Českej republike zo 7. januára 2003, sťažnosť č. 41486/98).

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že pasivita mestského súdu je s prihliadnutím na privilegovaný charakter konania v trestných veciach, vyžadujúci si z hľadiska požiadavky plynulosti konania osobitnú starostlivosť, absolútne neakceptovateľná. Konštatuje tak, že zistenou nečinnosťou mestského súdu, ktorý nebol schopný po dobu takmer troch rokov doručiť sťažovateľovi odvolací rozsudok krajského súdu, došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Príkaz konať vo veci a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

14. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu nebol odvolací rozsudok krajského súdu zo strany mestského súdu sťažovateľovi doručený, ústavný súd formuloval vo veci sťažovateľa pre mestský súd príkaz konať, a to v podobe bezodkladného doručenia predmetného rozhodnutia (odvolacieho rozsudku krajského súdu) mestským súdom sťažovateľovi (bod 2 výroku nálezu).

15. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde, ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde, ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné

zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

16. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 7 000 eur, odôvodňujúc ho hrubou pasivitou mestského súdu, ktorý mu po dobu takmer tridsiatich šiestich mesiacov nedokázal doručiť predmetné rozhodnutie. Pri rozhodovaní o tejto otázke ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. S prihliadnutím na zistené obdobie nečinnosti mestského súdu, zohľadňujúc privilegovaný charakter posudzovaného konania, považoval za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 1 500 eur (bod 3 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

17. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal priznať aj náhradu trov konania pred ústavným súdom. Ústavný súd v zmysle § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom, a priznal mu náhradu v sume 684,94 eur. Ústavným súdom priznaná suma náhrady trov konania pozostáva z odmeny za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti, doručenia vyjadrenia k stanovisku mestského súdu) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) pri tarifnej odmene za dva úkony právnej služby v roku 2023 v sume 208,67 eur (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a režijnom paušále ku každému z nich po 12,52 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a pri tarifnej odmene za jeden úkon právnej služby v roku 2024 v sume 228,83 eur (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a režijnom paušále k nemu 13,73 eur (bod 4 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2024

Peter Molnár
predseda senátu